

COR Eneco krijgt gelijk van Ondernemingskamer

'Je bent er ook om de boel op te schudden'

De president-commissaris is weggestuurd maar ook komt er een onderzoek naar mogelijk wanbeleid. Met dit vonnis van de Ondernemingskamer is de centrale ondernemingsraad van Eneco volledig in het gelijk gesteld.

Zonder de medezeggenschap die als een luis in de pels heeft lopen prikken, was de bestuurlijke chaos niet aan het licht gekomen als nu. Dankzij de uitspraak van de Ondernemingskamer kunnen we terugkeren naar bij deze tijd passende governance-verhoudingen om Eneco te behouden als aanbieder van duurzame energie,' zegt Carina van Dorp, vicevoorzitter van centrale ondernemingsraad (cor). Dit naar aanleiding van het vonnis op 18 juli van de Ondernemingskamer om een onderzoek in stellen naar het wanbeleid bij het energiebedrijf, en schorsing van de volgens de cor als 'onstandvastig' opererende president-commissaris Edo van den Assem. Die is dan ook afgetreden en vervangen door Charlotte In-singer (onder meer als overheidscommissaris betrokken bij de nationalisatie van SNS Reaal). Het harde vonnis van de Ondernemingskamer is een zwaarbevochten maar klinkende overwinning voor de cor. 'Het vonnis heeft onze zorgen bevestigd. We zijn op alle punten in het gelijk gesteld,' resumeert Van Dorp.

De cor had de zaak bij de Ondernemingskamer aangespannen in de strijd die was ontstaan over de privatisering van het energiebedrijf. Eneco (3500 werknemers) is eigendom van 53 gemeenten. Die besloten in 2017 in meerderheid hun bezit te verkopen. Naar verluidt zou het energiebedrijf drie tot vier miljard euro waard zijn. De voorgenomen privatisering ontbrandde vervolgens in een heftige, langdurige krachtmeting tussen partijen onderling. Daarbij schuwde de raad van commissarissen (rvc), tot verbazing en ergernis van de cor, het niet om op de stoel van bestuurder Jeroen de Haas van Eneco te gaan zitten.

Imagoschade

Dit voorjaar werd De Haas - hij stond symbool voor het groene profiel van Eneco en constructief overleg met de medezeggenschap - tot vertrek werd gedwongen. Hij zou volgens een unanieme rvc ongeschikt zijn Eneco naar de privatisering te leiden. 'Over het voorgenomen ontslag van de ceo werd de cor niet geraadpleegd, terwijl dat

wel had moeten. Dat was voor ons de druppel om naar de Ondernemingskamer te stappen. Daarna werd de cor ook nog eens gepasseerd in de advisering over Ruud Sondag, de opvolger van De Haas en afkomstig van afvalverwerker Van Ganswinkel.' Behalve een onderzoek naar het gevoerde beleid, eiste de cor bij de Ondernemingskamer het vertrek van de commissarissen Van den Assem en Marieke van Lier Lels. Die laatste (topverzamelaarster van commissariaten, onder meer bij de NS) besloot de eer aan zichzelf te houden door voortijdig terug te treden. 'Een enquêteverzoek neerleggen bij Ondernemingskamer is een besluit dat niet je over één nacht ijs neemt,' blikte Van Dorp terug. 'De commissarissen en andere partijen hebben geprobeerd ons over te halen het niet te doen en er samen uit te komen. Uitputtende gesprekken. Men was bang voor imagoschade. Er is ook aan mediation gedaan en er kwam zelfs een vaststellingsovereenkomst over hoe partijen gezamenlijk de privatisering zouden ingaan. Maar het onverwachte ontslag van De Haas, wat voor ons dé druppel was, hoorde daar voor de cor niet bij.'

'Smoezelig gerommel'

De cor wilde zijn enquêteverzoek bij de Ondernemingskamer wel intrekken als twee eerdergenoemde falende commissarissen zouden besluiten vrijwillig terug te treden. Want alleen daar-

“Veel medewerkers en klanten hebben juist bewust gekozen voor dat duurzame profiel.”

mee was volgens de cor herstel van de geschonden verhoudingen mogelijk. Van Dorp: ‘Er was teveel smoezelig gerommel aan de gang, dat nog door de commissarissen werd gebagatelliseerd. De cor kreeg geen antwoord op de meest belangrijke vragen, onder meer over afspraken in de rvc over onderwerpen waar de rvc helemaal niet bevoegd over was. Na het aan de kant schuiven van ceo De Haas en de snelle benoeming van diens opvolger buiten de cor om, was zoals gezegd voor ons de maat vol. Het recht op medezeggenschap was al genoeg in zijn hemd gezet. We waren anders gewend, want onder het bestuur van De Haas werd de cor al in een vroeg stadium bij alle besluitvorming betrokken.’

‘Daarnaast vreesden we dat commissarissen en aandeelhouders Eneco zouden kunnen opzadelen met een koper die niet langer in het duurzame profiel wilde investeren. Heel veel medewerkers en klanten hebben juist bewust

gekozen voor dat duurzame profiel. Als energiebedrijf ouderwetse stijl heb je geen bestaansrecht meer.’

Schone lei

Het onderzoek naar de chaos bij Eneco waartoe de Ondernemingskamer heeft gelast, kan volgens Van Dorp ‘veel meer informatie opleveren dan toe nu bekend is. We zijn blij dat het onderzoek ook de rol van de gemeenten als aandeelhouders onder de loep neemt. Die zijn tot nu toe veelal buiten schot gebleven. In hoeverre hebben zij geprobeerd om op stoel van de bestuurder te kruipen? Daar zijn we wel benieuwd naar. Van het onderzoek kan mogelijk ook de medezeggenschap in de BV Nederland veel leren. Juist tijdens complexe processen als privatisering bijvoorbeeld, is het belangrijk dat in de bedrijfsvoering alles gaat volgens de regels en zaken niet verborgen blijven.’

Op aanbeveling van de or zijn inmid-

dels twee nieuwe commissarissen voor de rvc voorgedragen. ‘We kunnen nu met een schone lei beginnen en de governance herstellen. Mooi is ook dat de raad van bestuur een veto heeft in de verkoop van Eneco. Maar het kan ook nog een beursgang worden.’

Steun achterban

De cor is ook verheugd over de complimenten van de achterban na het vonnis van de Ondernemingskamer. Van Dorp: ‘Aanvankelijk twijfelde de cor weleens: maken we niet juist meer kapot als we naar de Ondernemingskamer stappen. Voor medewerkers was ook niet meer te volgen wat zich allemaal in de top van Eneco afspeelde. De uitspraak bevestigt dat we het goed hadden gezien. Door dit vonnis kwam het voor de medewerkers opeens heel dichtbij. Ook onze monteurs, die wat verder van de bestuurlijke organisatie staan, zeiden: “Prima dat jullie voor onze werkgelegenheid gestreden hebben.” Het is de taak van de medezeggenschap om ook luis in de pels te zijn, wantoestanden naar boven te brengen en de boel op te schudden om zaken duurzaam te verbeteren.’

‘Een enquêteverzoek neerleggen bij de Ondernemingskamer is een besluit dat niet je over één nacht ijs neemt.’